

Europejski program rozwoju przemysłu obronnego

Wobec wzrostu zagrożeń dla bezpieczeństwa oraz zmniejszenia wiarygodności niektórych kluczowych tradycyjnych sojuszników Unia Europejska zdecydowała, że nadszedł czas, aby zwiększyć swoje zdolności wojskowe. Utworzono Europejski Fundusz Obrony, którego częścią będzie nowy Europejski program rozwoju przemysłu obronnego. Na posiedzeniu plenarnym w lipcu 2018 r. Parlament Europejski będzie głosował w pierwszym czytaniu nad wnioskiem dotyczącym utworzenia Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego. Celem programu jest zapewnienie wsparcia finansowego w fazie rozwoju nowych produktów i technologii, która następuje po etapie badań i przed nabyciem systemów obronnych.

Kontekst

Obrona jest jednym z dziesięciu obszarów, które w 2014 r. zostały określone przez przewodniczącego Komisji J.-C. Junckera jako [priorytety](#), a także obszarem, który cieszy się [szerokim](#) poparciem obywateli. Od tego czasu przyjęto [europejski plan działań w sektorze obrony](#), uruchomiono [europejską politykę przemysłową w dziedzinie obronności](#), utworzono [Europejski Fundusz Obrony](#), a obecnie trwają przygotowania do przyjęcia Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego będącego elementem Funduszu. Odbywa się to równolegle do innych działań, takich jak nawiązanie w 2017 r. [stałej współpracy strukturalnej](#) (PESCO), której celem jest zwiększenie efektywności wydatków w dziedzinie europejskiej obronności i utworzenie bardziej autonomicznej Europejskiej Unii Obrony.

Wniosek Komisji Europejskiej

W czerwcu 2017 r. Komisja przyjęła [wniosek](#) dotyczący rozporządzenia ustanawiającego Europejski program rozwoju przemysłu obronnego. Komisja proponuje przeznaczyć 500 mln EUR w okresie dwóch lat na rozwój sprzętu obronnego i technologii obronnych. Trzy cele to: wspieranie konkurencyjności i potencjału innowacyjnego przemysłu obronnego UE, zachęcanie przedsiębiorstw, w tym MŚP, do współpracy oraz lepsze wykorzystywanie wyników badań w dziedzinie obronności. Planowane jest wsparcie dla określania wspólnych specyfikacji technicznych, projektu, tworzenia prototypów, testowania, kwalifikacji i certyfikacji. Kwalifikują się również inne środki wsparcia, podobnie jak modernizacja istniejących produktów i technologii obronnych. Komisja zaproponowała, że aby zakwalifikować się do finansowania, w ramach projektu współpracować muszą co najmniej trzy przedsiębiorstwa w co najmniej dwóch państwach członkowskich. Oprócz dotacji można również korzystać z instrumentów finansowych lub zamówień publicznych.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

W lutym 2018 r. Komisja ds. Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE) Parlamentu Europejskiego przyjęła [sprawozdanie](#). Poparto w nim podejście Komisji Europejskiej, ale zaproponowano zmianę kryteriów kwalifikowalności, np. wymóg współpracy w ramach projektu co najmniej trzech przedsiębiorstw z co najmniej trzech państw członkowskich. Parlament nalegał również stanowczo na zapewnienie wsparcia dla MŚP i spółek o średniej kapitalizacji (większych niż MŚP, ale zatrudniających maksymalnie 3000 osób) oraz na wyłączenie broni masowego rażenia. Finansowanie powinno pochodzić głównie z nieprzydzielonych marginesów wieloletnich ram finansowych. Po zakończeniu negocjacji trójstronnych między Parlamentem a Radą w maju 2018 r. osiągnięto [porozumienie tymczasowe](#). Planuje się utrzymanie środków finansowych w wysokości 500 mln EUR, lecz jedynie 200 mln EUR pochodziłoby z marginesu budżetowego, a pozostałe fundusze zostałyby przesunięte z istniejących linii budżetowych. Wyłączono instrumenty finansowe. Propozycja Parlamentu dotycząca współpracy przy projekcie co najmniej trzech przedsiębiorstw w co najmniej trzech państwach członkowskich zostanie zachowana. Głosowanie w celu formalnego zatwierdzenia tekstu odbędzie się podczas lipcowego posiedzenia plenarnego.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2017/0125\(COD\)](#); Komisja przedmiotowo właściwa: ITRE; Sprawozdawczynie: Françoise Grossetête (PPE, Francja). Więcej informacji można znaleźć w briefingu pt. „[Opracowywanie prawa UE](#)”.

